

Seat No.

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: Oct/Nov.-2023
Marathi (Optional) Paper-IV

MARO4: Kavyagandh Aani Marathi Bhashik Kaushlye

Day and Date: Tuesday, 05/12/2023

Total Marks: 60

Time: 11.00 AM To 1.00 PM

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 कृष्णाजी केशव दामले यांनी कोणत्या टोपण नावाने काव्यलेखन केले?
अ. कृष्णाजी केशव ब. केशव कृष्ण क. केशवसूत ड. कृष्ण कुमार
- 2 'गोफण केली छान' या कवितेमध्ये गोफण कशापासून तयार केली आहे?
अ. चाड्यापासून ब. दोरीपासून क. हृदयाचे दोर ड. कापडापासून
- 3 'आज अचानक' या कवितेमध्ये इंद्रासारखे माझ्या अंगाला काय फुटले असल्याचे कवी सांगतो ?
अ. सप्तरंग ब. सुवर्णकण क. हजारडोळे ड. लक्षनेत्र
- 4 'सेतू' हा काव्यसंग्रह कोणाचा आहे?
अ. केशवसूत ब. वसंत बापट क. वसंत आबाजी डहाके ड. अजीम नवाज राही
- 5 'नाजूक रुपडे' कवितेत वसंत बापट कोणत्या सौंदर्याला प्राधान्य देतात?
अ. शरीर ब. मन क. आंतरिक ड. बाह्य
- 6 पोस्टर या कवितेमध्ये कुणाची बायको खळ चांगली करते?
अ. शिंदेची ब. हणम्याची क. ईसल्याची ड. कबीराची
- 7 पोस्टर या कवितेमध्ये गालिबची शायरी कुणाला सतावते?
अ. नारायणला ब. हणम्याला क. शिंदेला ड. ईसल्याला
- 8 'चित्रलिपी' या काव्यसंग्रहासाठी २०१० सालचा साहित्य अकादमी पुरस्कार कोणाला प्राप्त झाला आहे?
अ. वसंत बापट ब. नारायणसुर्वे क. वसंत आबाजी डहाके ड. कल्पनादुधाळ
- 9 आज अगदी अचानक छंद माझा मुक्त झाला, आणि तुझ्या व्यक्तित्वाचा घोट घेऊन तृप्त झाला! 'हा कोणत्या कवितेचा आशय आहे?
अ. पुतळे ब. आज अचानक क. माझी आई क. वास्तववाद
- 10 आख्यान कोणी मांडले आहे?
अ. केशवसूत ब. कुसुमाग्रज क. वसंत आबाजी डहाके ड. अजीम नवाज राही

- 11 कोबीला बळच चपाती टेकवणारं लेकरू आईला कधी आठवतं ?
अ. लग्नात जेवताना ब. पंचपक्वान्नाचे जेवण करताना क. मुलाचा फोटो पहाताना ड श्रीखंडपुरीची ताटं वाढताना
- 12 कवियित्रीने व्यवस्थेविरुद्ध विद्रोह म्हणून स्वतःमध्येच कोणाला ओढून घेतलं ?
अ. जनावराला ब. बाईपणाला क. पुरुषत्वाला क. गायीला
- 13 ' मग प्रत्येकीच्या वाट्याला येतं, भुवया चढवून दटावणं, गुरकावणी दाखवून गप्प बसवणं.' ही ओळ कोणत्या कवितेतील आहे?
अ. बाय आणि गाय ब. पुतळे गं क. मुले हसत आहेत क. खेळ
- 14 गाभाऱ्यात प्रवेश नाही हे माहीत असूनही कशाच्या हारासाठी कवयित्री रानोमाळ भटकते ?
अ.रुईच्या पाना-फुलांसाठी ब. मोगऱ्याच्या फुलांसाठी क. बेलासाठी ड. दुर्वासाठी
- 15 तुम्ही उभारलेल्या प्रत्येक.... पायाखाली, ओठ बंद असलेली, हात मागे बांधलेली माणसं दडपलेली असतात ?
अ. इमारतीच्या ब.हवेलीच्या क.राजमहालाच्या ड. पुतळ्याच्या

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 आधुनिक कवितेचे प्रणेते- केशवसुत
- 2 'फुंकर' या कवितेचा भावाशय
- 3 'मुंबई' या कवितेचा आशय
- 4 'मुले हसताहेत' या कवितेचा आशय

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 केशवसुतांच्या 'नवा शिपाई' या कवितेमधून व्यक्त होणारा सामाजिक सुधारणेचा आशय स्पष्ट करा.
- 2 नारायण सुर्वेच्या कवितेमधील कामगार विश्वाचे चित्रण स्पष्ट करा.
- 3 जातीय दंगलीमुळे गावातील सामाजिक सलोखा कसा बिघडतो, ते ' जातीय दंगल १२ भानगडींची १३ वळणे' या कवितेच्या आधारे स्पष्ट करा.
- 4 'धग असतेच आसपास' या कवितेत प्रकटलेले कवयित्रीचे मन तुमच्या शब्दात उलगडून दाखवा.

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 वसंत आबाजी डहाके यांच्या कवितेची वैशिष्ट्ये कोणती ?
- 2 धर्म आणि प्राणीमात्रांबद्दलचा दया भाव आता कसा बदलत गेला आहे, ते 'मोहल्ला, पक्षी आणि कातरवेळ' या कवितेच्या आधारे स्पष्ट करा.

*****

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: Oct/Nov.-2023

Marathi (Optional) Paper-IV

MARO4: Kavyagandh Aani Marathi Bhashik Kaushlye

Day and Date: Tuesday, 05/12/2023

Total Marks: 60

Time: 11.00 AM To 1.00 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 कृष्णाजी केशव दामले यांनी कोणत्या टोपण नावाने काव्यलेखन केले?

अ. कृष्णाजी केशव ब. केशव कृष्ण क. केशवसूत ड. कृष्ण कुमार

Option 3

2 'गोफण केली छान' या कवितेमध्ये गोफण कशापासून तयार केली आहे?

अ. चाड्यापासून ब. दोरीपासून क. हृदयाचे दोर ड. कापडापासून

Option 3

3 'आज अचानक' या कवितेमध्ये इंद्रासारखे माझ्या अंगाला काय फुटले असल्याचे कवी सांगतो ?

अ. सप्तरंग ब. सुवर्णकण क. हजारडोळे ड. लक्षनेत्र

Option 3

4 'सेतू' हा काव्यसंग्रह कोणाचा आहे?

अ. केशवसुत ब. वसंत बापट क. वसंत आबाजी डहाके ड. अजीम नवाज राही

Option 2

5 'नाजूक रुपडे' कवितेत वसंत बापट कोणत्या सौंदर्याला प्राधान्य देतात?

अ. शरीर ब. मन क. आंतरिक ड. बाह्य

Option 1

6 पोस्टर या कवितेमध्ये कुणाची बायको खळ चांगली करते?

अ. शिंदेची ब. हणम्याची क. ईसल्याची ड. कबीराची

Option 1

7 पोस्टर या कवितेमध्ये गालिबची शायरी कुणाला सतावते?

अ. नारायणला ब. हणम्याला क. शिंदेला ड. इसल्याला

Option 4

8 'चित्रलिपी' या काव्यसंग्रहासाठी २०१० सालचा साहित्य अकादमी पुरस्कार कोणाला प्राप्त झाला आहे?

अ. वसंत बापट ब. नारायणसुर्वे क. वसंत आबाजी डहाके ड. कल्पनादुधाळ

Option 3

9 आज अगदी अचानक छंद माझा मुक्त झाला, आणि तुझ्या व्यक्तित्वाचा घोट घेऊन तृप्त झाला! 'हा कोणत्या कवितेचा आशय आहे?

अ. पुतळे ब. आज अचानक क. माझी आई क. वास्तववाद

Option 2

10 आख्यान कोणी मांडले आहे?

अ. केशवसुत ब. कुसुमाग्रज क. वसंत आबाजी डहाके ड. अजीम नवाज राही

Option 3

11 कोबीला बळच चपाती टेकवणारं लेकरू आईला कधी आठवतं ?

अ. लग्नत जेवताना ब. पंचपक्वान्नाचे जेवण करताना क. मुलाचा फोटो पहाताना ड. श्रीखंडपुरीची ताटं वाढताना

Option 4

12 कवियित्रीने व्यवस्थेविरुद्ध विद्रोह म्हणून स्वतःमध्येच कोणाला ओढून घेतलं ?

अ. जनावराला ब. बाईपणाला क. पुरुषत्वाला क. गायीला

Option 4

13 'मग प्रत्येकीच्या वाट्याला येतं, भुवया चढवून दटावणं, गुरकावणी दाखवून गप्प बसवणं.' ही ओळ कोणत्या कवितेतील आहे?

अ. बाय आणि गाय ब. पुतळे गं क. मुले हसत आहेत क. खेळ

Option 4

14 गाभाऱ्यात प्रवेश नाही हे माहीत असूनही कशाच्या हारासाठी कवयित्री रानोमाळ भटकते ?

अ. रुईच्या पाना-फुलासाठी ब. मोगऱ्याच्या फुलांसाठी क. बेलासाठी ड. दुर्वासाठी

Option 1

15 तुम्ही उभारलेल्या प्रत्येक.... पायाखाली, ओठ बंद असलेली, हात मागे बांधलेली माणसं दडपलेली असतात ?

अ. इमारतीच्या ब. हवेलीच्या क. राजमहालाच्या ड. पुतळ्याच्या

Option 4

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

1 आधुनिक कवितेचे प्रणेते- केशवसुत

Ans:

2 'फुंकर' या कवितेचा भावाशय

Ans:

3 'मुंबई' या कवितेचा आशय

Ans:

4 'मुले हसताहेत' या कवितेचा आशय

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 केशवसुतांच्या 'नवा शिपाई' या कवितेमधून व्यक्त होणारा सामाजिक सुधारणेचा आशय स्पष्ट करा.

Ans:

2 नारायण सुर्वेच्या कवितेमधील कामगार विश्वाचे चित्रण स्पष्ट करा.

Ans:

3 जातीय दंगलीमुळे गावातील सामाजिक सलोखा कसा बिघडतो, ते 'जातीय दंगल १२ भानगडींची १३ वळणे' या कवितेच्या आधारे स्पष्ट करा.

Ans:

4 'धग असतेच आसपास' या कवितेत प्रकटलेले कवयित्रीचे मन तुमच्या शब्दात उलगडून दाखवा.

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 वसंत आबाजी उहाके यांच्या कवितेची वैशिष्ट्ये कोणती ?

Ans:

2 धर्म आणि प्राणीमात्रांबद्दलचा दया भाव आता कसा बदलत गेला आहे, ते 'मोहल्ला, पक्षी आणि कातरवेळ' या कवितेच्या आधारे स्पष्ट करा.

Ans:

*****